

ROBINSON

noviny pro děti každého věku

zdarma

svět dětí

Exploze v libanonském Bejrútu, ke které došlo 4. srpna 2020, přímo zasáhly přes 100 000 dětí. Bylo postiženo 34 škol. Tragédie si vyžádala 178 obětí a 6 500 zraněných. Přístav v Bejrútu byl důležitou dopravní tepnou, kterou se do země dostávaly zásoby a humanitární pomoc. Nyní je zcela zničen.

Šest nemocnic a 20 klinik utrpělo částečné nebo rozsáhlé škody, čímž se snížila kapacita o 500 nemocničních lůžek. UNICEF zůstává na místě a ve spolupráci s místními organizacemi pomáhá zasaženým dětem a rodinám. Rovněž byl poškozen humanitární sklad UNICEF.

Exploze, které přinesly neštěstí

Pokud můžete, pomozte:

Příspěvek na účet číslo 11771177/0300 (variabilní symbol 825), nebo zasláním DMS ve tvaru: DMS UNICEF 90 na číslo 87 777. Děkujeme za jakoukoli podporu a solidaritu.

Pomoc UNICEF v Libanonu

„Díky tomu, že v Libanonu působíme trvale, nemusíme řešit vlastní provoz a organizační zázemí. Většina našich pracovníků v Libanonu jsou místní odborníci, kteří dokonale znají prostředí – díky tomu můžeme účinně pomáhat od prvních hodin po katastrofě. Vážíme si solidarity, kterou Češi postiženým v Bejrútu projevují,“ uvedla ředitelka českého UNICEF Pavla Gomba.

Ani tým UNICEF v Libanonu nebyl ušetřen: jeden z našich kolegů ztratil manželku, naše kolegyně přišla o syna, sedm pracovníků bylo zraněno a desítky dalších přišly o domovy.

Navzdory tomu, že exploze zasáhla i místní pobočku UNICEF, právě teď ve spolupráci s místními úřady a partnery v Bejrútu:

- Distribuujeme pitnou vodu zdravotníkům, záchranářům a obyvatelům, kteří žijí v nejméně zasažené oblasti kolem přístavu.
- Z centrálního skladu jsme pomohli přemístit přibližně 98% zásob očkovacích látek a léků do nemocnic a očkovacích center.
- Traumatizovaným dětem poskytujeme okamžitou psychosociální podporu.
- Zasaženým rodinám zajišťujeme nezbytné léky a hygienické potřeby.
- Pomáháme odloučeným dětem se spojit se svými rodinami, pro tento účel byla zřízena horká linka.
- Pracujeme s mladými dobrovolníky, kteří pomáhají s odklizením pracemi po celém městě.
- Podílíme se na předběžném zhodnocení poškození skladů, škol, chladicích místností, vodní infrastruktury a zdravotnických zařízení včetně nemocnic a specializované jednotky intenzivní péče o novorozence.
- Napojili jsme na vodovodní řád přes 60 budov, které přišly o přístup k pitné vodě, a umístili 109 cisteren s vodou do poškozených domácností.
- Jen několik dní po výbuchu libanonská pobočka UNICEF začala s mobilizací dobrovolníků. Do 36 hodin se přihlásilo přes 1 000 mladých lidí. Ti posílili dosavadních 1 150 komunitních dobrovolníků partnerských organizací.

www.unicef.cz

Hlásíme se vám z lesní zpravodajské stanice roku 3054. V tomto vysílacím čase vám přinášíme zprávy z minulosti. Dnes si budeme povídat o roku 2020. Lidé v těchto letech neměli rádi sebe, ani druhé. Chtěli jenom peníze, ničili přírodu, neházeli odpadky do koše, zabíjeli zvířata pro radost a pro parádu, ničili deštné pralesy, lhali, vyhrožovali si, zabíjeli se navzájem, rozváděli se, děti seděly jen u počítače a nechodily ven a nevěřily na anděly.

O zlé nemoci

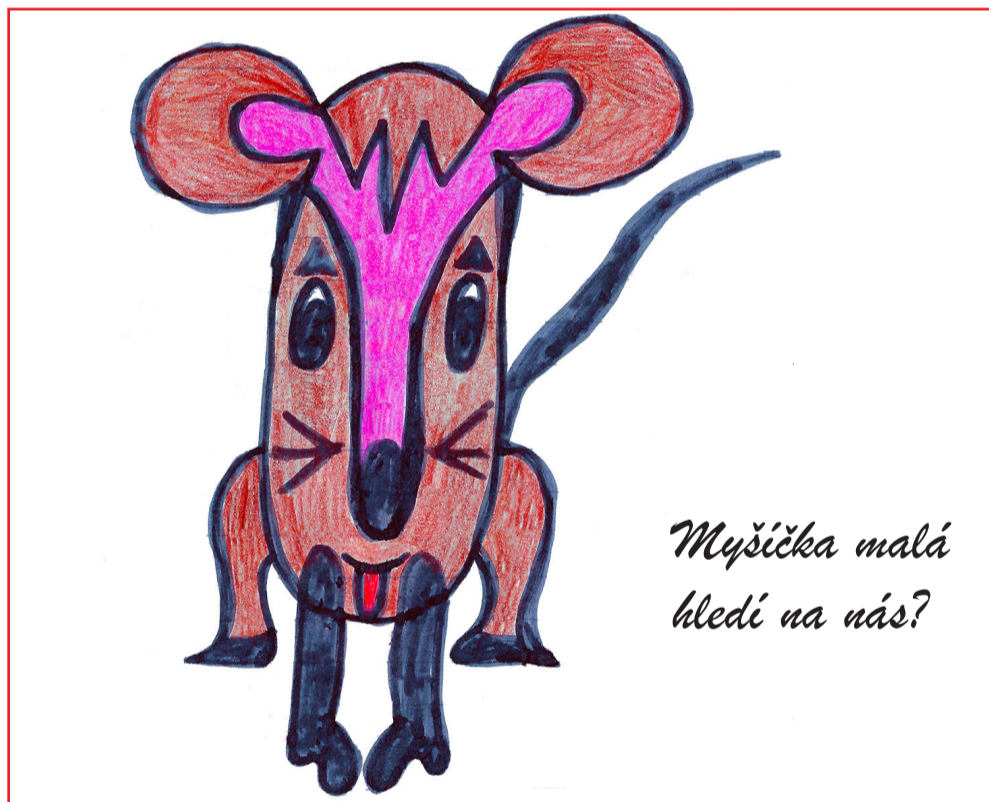
Jednoho dne byla odvysílána v televizi zpráva, že se ve světě začíná šířit ošklivá nemoc. Lidé se začali bát o peníze, mobily, počítače, že jim klesnou platy a všech se zmocnil strach místo toho, aby v sobě probudili lásku. Začali nakupovat velké zásoby jídla a pak je vyhazovali. Prali se u regálů o toaletní papír. Mysleli jen sami na sebe. Svět se hnal do záhuby.

Vtom se probudil les. Paní lesa svolala celý les a ptá se: „Kdo by byl ochotný zachránit celou zemi?“ Přihlásili se jako první obři, ale paní lesa říká, že jsou moc velcí a všechno by tam rozdupal. Chtělo by to někoho malého, a tak se ptá, jestli by tu nebyl někdo menší. Přihlásili se dva nejmenší skřítky. Děkuji, povídá paní lesa. Dávám do vás veškerou svou důvěru a moc. Běžte a zachraňte svět.

Vydali se do světa lidí. První skřítek se jmenoval

Láskymír a chtěl učit lidi lásku. Druhý se jmenoval Pravdík a chtěl učit lidi mluvit pravdu. Nebylo to vůbec jednoduché, lidé byli zatvrzelí a vůbec nechtěli skřítky poslouchat a přijmout jiný život. Na zemi však žil jeden malý kluk jménem Toník. Skřítky nejen viděl, ale taky slyšel. Slyšel jejich rady a přemlouvání. Povídal si s nimi a začal se chovat podle jejich rad. V tu chvíli se na zemi začaly dít velké věci. K Toníkovi se přidal Vašík, k Vašíkovi se začaly přidávat další děti. A k dětem se postupně začali přidávat dospělí. Lidé se začali uzdravovat. Začali pociťovat zvláštní teplo a brzy nato poznali lásku. K tomu se přidal Pravdík a na zemi začal nový život. Takový život, jaký je tu i dnes, v roce 3054.

Pavel a Zuzana Sedláková
ZŠ Národní, Montessori, Prachatice
Literární soutěž DUHA

Myšička malá
hledí na nás?

Ilustrace: Nataša

Pravda a láska musí zvítězit nad lží a nenávistí

V jedné chaloupce u řeky jménem Dva bydlí duchové dva. Nejmenší se Dva, jmenují se Smrt a Život. Nestarají se o životy a smrti celého světa. Však jen o tu říčku Dva. Smrt a Život jsou sluhové paní královny Smrti a pana krále Života. Ti se starají právě o všechny životy a smrti, jen ne o tu říčku Dva. V té říčce se rybám moc nedařilo. To víte, když jim vládne smrt a život. No, ale už se vraťme k chaloupce u řeky a k sluhům.

Celá léta se starají o tu řeku, až pak jednou Život navrhně: „Co kdybychom měli děti. Je nám tu přeci smutno.“ „No dobrá,“ řekla Smrt. Po devíti měsících se jim narodily dvě dcery. Byly ná... no, abych byla upřímná, moc hezké tedy nebyly. A jméno jim k tomu pomohlo. Jmenovaly se Nenávist a Lež.

Když povyroستly, jen a jen se hádaly. A rodiče se k nim s chutí přidali. Lépe řečeno, spíše Smrt s chutí a Životu to bylo jedno. Hádali se třeba, kdo se narodí a kdo zemře. Nebo o tom, zda se tyhle dvě ryby budou nenávidět a tyhle si budou zase lhát. Musím říci, že to byla pořádná mela. Byli u toho celí rudí, dělali si naschvály a podobně.

A Život opět navrhl, že by mohli mít další děti. Smrt znovu souhlasila. Po devíti měsících mají další děti. Byli velice překvapeni. Děti byly krásné a pojmenovaly se samy. Láska a Pravda. Když vyrostly, konečně to v řece vypadalo lépe. Jenže Smrt, Lež a Nenávist byly silnější. Však do té doby, než se přejedly sladkostmi. Což duchové nesmí. To je všechny tři oslabilo, a tím Láska a Pravda zvítězily.

Ptáte se, co Život? Inu, ten si žil v poklidu. A tak to zůstalo dodnes.

Štěpánka Hronová
ZŠ Národní, Montessori, Prachatice
Literární soutěž DUHA

dnes čtete

1.

Nenadálá katastrofa
Dobro vítězí nad zlem

2.

Ztracený lvíček
Básničky od vás

3.

Co se skrývá
pod názvem DUHA?

4.

Jsou tu vaše
Zoo noviny!

Příběh o ohnivém mužičkovi a ledové královně

Byla jednou jedna ledová královna. Žila v zámku z ledu, měla šaty z ledu ani její tvář nevypadala úplně hřejivě. Zkrátka nesnášela teplo. Ale to není jediná věc, co neměla ráda. Nesnášela mír a lásku.

Naproti ledovému zámku bydlel ve své chaloupce ohnivý mužiček. Snažil se na každé věci najít něco hezkého, a když někomu bylo smutno, dokázal ho rozveselit.

V jeho domku bylo teplo a útulno. Královna ho nesnášela, byla na něj bezdůvodně naštvaná, vlastně ne jen na něj, ale na celý svět. Mužiček se rozhodl, že se půjde projít do bukového háje. Královna se bohužel rozhodla také. Ale nešla se projít, šla zmrazit jeden buk, ve kterém se skrývá všechna láska a mír. Mužiček ji uviděl a raději se schoval za blízký strom. Moc dobře věděl, co královna dokáže.

Jednou mu zmrazil celou chaloupku a chudák mužiček se týden nemohl dostat ven. Mužiček se opatrně podíval, co královna dělá. Zjistil, že královna se snaží zmrazit strom, ale led na stromu roztává a to mu přišlo zvláštní. Nic takového nikdy neviděl. Královna to vzdala, rozzlobila se a odešla pryč.

Mužiček té chvíli využil a přicupoval ke zvláštnímu stromu. Když zjistil, že strom hřeje, lehl si vedle něho a rozhodl se u něho přespát.

A pak si uvědomil: „To je strom lásky a míru!“ Ale co kdyby královna došla za králem všeho ledu a ten by jí věnoval kouzlo, co dokáže zničit dokonce i lásku a mír?! Mužiček o tom nechtěl přemýšlet, proto se přivinul ke stromu a usnul. Za chvíli nastalo ráno. Mužiček se rozloučil, objal strom a vyrazil domů. Zatímco královna se rozhodla dojet zpátky ke stromu. Když k němu došla, vyzkoušela svoje čary máry, ale zmrazit strom se jí nepovedlo.

Unavou se opřela o strom a najednou ucítila silný žár. Za chvíli se místo ledové královny objevila na zemi kaluž vody.

Maja ZÍKOVÁ
ZŠ Národní, Montessori, Prachatice
Literární soutěž DUHA

Jakmile ve středověku nebo i v jiné době obejmuly město hradby, bylo jasné, že se může rozrůstat jedině tehdy, když je „překročí“. Nejinak šumavské Prachatice. A tak vzniklo jejich nové, rozlehlé sídliště tam, kde to i okolní hory dovolily. Tedy pod Šibeničným vrchem. A sídliště samozřejmě obydlely i děti...

Pod „Šibeničákem“

V Prachaticích tehdy byly dvě základní školy - Vodňanská a Zlatá stezka. Do jejich tříd se už žáci a žákyně ze Šibeničáku nevešly, proto byla v roce 1990 slavnostně otevřena třetí základka, kterou spravuje Město Prachatice. Hned v prvním školním roce se do jejích pavilonů nahrnulo 623 školáků! Letos už vlastně slaví 30. narozeniny...

V září 2020 to bude 8 let, co se pod její střešou rozvinul velký a životaschopný projekt a vznikly Montessori třídy. Proč Montessori – o tom se dozvíme příště. Teď se věnujeme literární soutěži DUHA, kterou ZŠ Národní v Prachaticích vyhlásila. Seznámí nás s ní paní **Martina Zíková, vedoucí učitelka v Montessori třídách**, a její slova doprovodí některé z literárních příspěvků.

Proč název DUHA?

Duha jako most mezi tím, co si myslí děti a co mohou udělat dospělí.

Duha jako most mezi tím, co mohou udělat děti a co si o tom myslí dospělí.

Duha jako smíření, harmonie, naděje, celistvost. Duha vzniká rozkladem světla, které všichni vidíme jako bílé. Pod povrchem věci, události... najdeme mnoho rovin, úhlů pohledu, příčin..., i když se věc zdá jednoznačná.

Duhu vidíme většinou jako polovinu kruhu. Když ale vystoupíme do hor, za příznivých podmínek uvidíme celý kruh. Nikdy nemůžeme vidět všechno, díváme-li se příliš zblízka.

Duha jako pestrost – věkových kategorií i literárních žánrů.

Komu je soutěž určena a její téma?

Je určena všem, kteří se chtějí zamýšlet nad všeobecně lidskými tématy a už umí psát.

Po loňském tématu, které bylo inspirováno 30. výročí sametové revoluce a citátem Václava Havla o vítězství pravdy a lásky, bude letošní téma vpravdě všeobecně lidské. Motto letošní literární soutěže jsme totiž našli ve veledíle J. Amose Komenského O nápravě věcí lidských. Zní:

„Kterak učiniti, aby člověk nejen věděl, co je dobré, ale také chtěl dobré, a také činil dobré a to, i když se nikdo nedívá.“

Jak napsat texty přihlášené do soutěže?

Libovolný žánr, na počítači nebo v rukopisu. U počítačem psaného textu - minimálně třetina strany formátu A4, velikost písma 12, maximálně 2 strany. Ručně psaný text – minimálně polovina strany formátu A4, maximálně 3 strany. Poezie je bez omezení.

Kam příspěvky poslat a dokdy, jakým způsobem?

Do 30. dubna 2021 buď elektronicky na adresu zikova@narodka.cz, nebo poslat na adresu ZŠ Prachatice - Montessori, Martina Zíková, Národní 1018, 383 01 Prachatice.

Kdy a kde bude slavnostní vyhlášení ohodnocených literárních materiálů?

Slavnostní vyhlášení bude začátkem června 2021 na ZŠ Národní v Prachaticích.

Bude sestaven Almanach?

Pokud se sejde dost zajímavých textů a nepokazí to nepředvídané okolnosti, rádi sestavíme almanach.

Co ještě připomenout?

Naučili jsme se psát proto, abychom mohli vyjadřovat svoje názory. Literární soutěž DUHA může být takovou příležitostí.

Někdo si líboval, pro někoho to bylo dlouhé. Samozřejmě, že máme na mysli nedávné nucené prázdniny zaviněné koronavirovou pandemií.

Někdo si líboval, pro někoho to bylo dlouhé, ale jiní se nenučili a pustili se do literárních pokusů... a vytvořili docela pohledné básně.

A tohle je výsledek takové tvorby „sedmáků“, tedy autorů ze ZŠ Národní - Montessori v Prachaticích. Jistě vás zaujme tak jako nás...

Koronavirová

Když nasadím si roušku, nedostane se mi vzdoušku. Přes roušku nepoznávám lidi, v oslovení dělám pořád chyby.

Když nasadím si respirátor, nestane se ze mě kalkulačka. Hůře mi to myslí, mám utlučené smysly.

Roušku, respirátor nebo šátek ať je pondělí, neděle či svátek. Nasadit si musíme, i když se tím dusíme.

Však pravidla já musím ctít, abych do školy mohla brzy jít. Za učitelky a kamarády, kteří mi velmi chybí tady.

Autorka: Lucie

Srdce

Uvzl jsem, neví jak, pod zářící nočních hvězd, nemůžu se dostat nijak ven z těhle měst.

Zkoušel jsem volat, ale ty to nebereš, chtěl bych všechno odvolat, doufám, že se probereš.

Protože nebude žádný zítřek a tenhle den je poslední, zapomeň na chvíli na smutek a nech mě slyšet, jak tvé srdce zní.

Autorka: Klára

Zoufalství z domácího učení

Musíme si promluvit, takhle to dál nejde, pojďme ledu prolomit, nebo už mě šmejkně.

Trpím jako zvíře, které už to vzdalo odevzdáno víře, že lépe už bylo.

Celý tenhle zmatek už mi drásá nervy, nejradši bych utekl asi na Kapverdy.

Autoři: Ondřej a Veronika

Před šálkem čaje

Na hvězdné obloze komety sviští, za jejím ocasem jiskry prýští.

Nelze ji zastavit, ač bych moc chtěla, nasednout, naskočít, frčet jak střela.

Holt už jsem taková, mám hlavu v oblacích. Jak nad tím přemýšlím, cítím se v rozpacích.

Jistě se zasním při kometě příští. Teď už mi na lince konvice piští.

Autorka: Jolana

Učení doma

Když nejsem ve škole, tak na mě všude míří pistole. Máma má slepé náboje, tak radši utíkám do svého pokoje. Táta míří ostrýma a pak to všechno začíná.

Rychle sednu k učení, začíná mi vězení, při tom velké mučení. Začínám mít podezření, že to bude nudění.

Matika mě nebaví, neleze mi do hlavy. Čeština začíná, vidím to černýma očima. Další předmět fyzika, to se mě moc netýká.

Neučím se rád, ale musím to dát!

Autor: Vojtěch

Lék na lidské emoce

Člověk jak hromádka emocí, pocítu, co trpělivost zkouší. Chvilí jako trápení jsou bez koncí, jindy jako úsměv ve tvých koutcích.

Pocit, že tvé slzy nikdy neuschnou, trápí tě a bez přestání svíjí. Když pak získáš zprávu velmi radostnou, cítíš padající kámen, co tě míjí.

Příroda, co úsměvů má pro všechny, vláká tě do barevného ráje. Radosti z té krásy květů přírody, všechny splíny od tebe jsou dále.

Autorka: Ludmila

Ilustrace: Nataša

Dovedete odpovědět?

První kolo soutěže DUHA doprovázely velice zajímavé nápovědy. Zamyslete se nad nimi i vy...

Pro nejmenší

- Ve škole, na kroužku, s kamarády... trávíš hodně času. Máš pocit, že pravda a láska vítězí?
 - Stalo se ti někdy něco, co potvrzuje, že pravda a láska vítězí?
 - Stalo se ti někdy něco opačného?
- Když se podíváš kolem sebe – ve škole, ve městě – myslíš, že je citát pravdivý?
 - Šlo by zařadit, aby láska a pravda vždycky vítězila?
 - Co pro to můžeš udělat ty sám?
 - Co je pro tebe pravda a láska? Mají šanci zvítězit?
 - A mnohé další...

Pro starší

- 17. listopadu 1989 byl citát Václava Havla hlavní myšlenkou zásadních politických změn v naší zemi. Jak to dopadlo?
 - Tolik řečí se nadělá kolem pravdy a lásky, ale to, co vidíme kolem (příroda, ekologie, společnost, politika, sport), tomu vůbec neodpovídá. Nebo ano? Kdy? Kde?
 - A kdy a kde ne? Proč?
 - Co je pro tebe pravda, ta pravá Pravda? Co je pro tebe ta pravá Láska? Mají šanci zvítězit? Jak to vidíš?
 - Potkal ses se zneužitím těchto slov?
 - Čemu věříš? Co doufáš, že zvítězí?
 - Co pro to můžeš udělat ty?
 - A mnohé další....

Pro dospělé

- Je to 30 let, co se Václav Havel postavil do čela naší země, aby hlásal, že pravda a láska nakonec zvítězí. Jak to dopadlo?
 - Jak to vnímají vaše děti?
- Už jsme ledasco zažili a víme své. Víme všechno? Jsme spokojení?
 - Máme možnosti, jak něco změnit? Využíváme je?
- Není názor na vítězství pravdy a lásky jenom otázkou pohledu?
 - Zkušenost, nebo otupělost?
 - Můžeme dneska věřit, že pravda a láska zvítězí?
 - Co musím udělat, aby pravda a láska zvítězila?
 - Co má a co nemá smysl?
 - A mnohé další...

ZOO NOVINY

Zoo Hluboká, 373 41 Hluboká nad Vltavou, tel.: 387 002 211, e-mail: info@zoohluboka.cz, www.zoohluboka.cz

Ahoj kluci a holky, ahoj dospěláci!

Nenechte se zmást mým tělem, vypadám sice jako had, ale patřím k ještěřům z čeledi slepýšovitých. Mým blízkým příbuzným je tedy náš slepýš křehký. Ohoz, teda jako zbarvení, mám tmavě žluté až hnědé. Na hlavě mám trochu přeliv, takže je vždy světlejší než zbytek těla. Dorůstám do délky až 140 cm a vážím 250 – 500 g. Vyhrál jsem tak soutěž o největšího a nejmohutnějšího ještěra Evropy. Pod šupinami mám „kruny“ z kostěných destiček, který mě chrání, ale snižuje moji ohebnost. Aby se mohlo moje tělo alespoň trochu roztahovat, mám toto „brnění“ po stranách těla přerušeno výraznou rýhou. Na rozdíl od hadů mám (stejně jako slepýš) pohyblivá oční víčka a můžu si mrkat, jak chci, heč. Za hlavou si můžete všimnout ušních otvorů, to hadi žádné uši nemají a neslyší. U kloaky (tj. společný vývod trávicí, vylučovací a rozmnožovací soustavy, mají ji např. i ptáci) mám drápkovité pahýlky dlouhé 2,5 mm - pozůstatky zakrnělých nohou. Aktivní jsem ve dne a rád se vyhřívám, proto vyhledávám prosluněné kamenité biotopy, vždy v dosahu vody. Hibernuji (zimuju) od listopadu do března. Nejsem agresivní a útočný, ale jak mi něco hodně neseď, tak v obraně kousnu nebo i hodím bobek. Zato ocas odhazují fakt výjimečně. Mám to pak totiž horší než ještěrky, mně dorůstá pomalu a ne úplně. Námluvy mívám bouřlivé a naši kluci (samci) se kvůli holkám (samicím) i poperou. Během června a července pak samice kladou do dutin v zemi nebo pod velkými kameny 6 – 15 vajíček a chrání je. Zhruba po 45 – 55 dnech se líhnou šedá a příčně pruhovaná mláďata. Chutnají mi hlemýždi, hmyz, ještěrky a hlodavci. Kdybyste mě v přírodě chtěli vidět, museli byste se vydat do oblastí jihovýchodní Evropy až Střední Asie. No ale blíž to budete mít u nás v zoo do pavilonu Terárium(-). Těším se na vás.

Hele a víš teda už, co je to ta kloaka a hibernace? Jestli jo – seš borec, jestli ne – hoď oko výš!

Váš BLAVOR ŽLUTÝ

kalendář akcí 2020

Zoo není jen procházka mezi zvířaty. Přijďte se k nám také dozvědět něco nového, zajímavého, hrát si a bavit se. V případě nepříznivého počasí může být akce zrušena nebo přesunuta na jiný termín. Informace o akcích na tel: 387 002 211; 724 113 797 (pouze pracovní dny 8 - 15 hod) nebo emailem info@zoohluboka.cz

Změna programu vyhrazena.

ŘÍJEN

31. 10. - STRAŠIDELNÁ ZOO

Přijďte ve strašidelných kostýmech a hlavně s sebou vezměte dobrou náladu a chuť se bavit.

PROSINEC

5. 12. - ČERTI V ZOO

Navštivte s námi „peklo“ a projděte se mezi čerty.

7. 12. až 10. 1.

VÁNOČNĚ NASVÍCENÁ ZOO

Přijďte pozorovat zvířata po setmění a přitom zažít pohádkovou atmosféru tisíců rozzařených světylek.

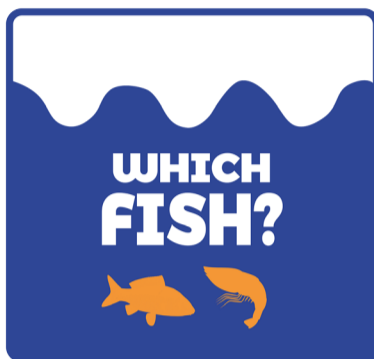
24. 12. - ŠTĚDRÝ DEN V ZOO

Štědrý den si můžete užít i v naší zoo. Společně budeme krmít zvířátka, zazpíváme si koledy a každý dětský návštěvník si odnese malý dárek.

„Kdyby ryby“ - tak zní ve volném překladu název nové ochranné kampaně EAZA (Evropské asociace zoo a akvárií) „Which fish“, ke které se Zoo Hluboká připojila. Je zaměřena na mořské živočichy (ryby, žraloky, krevety, humry, ústřice...) a udržitelný rybolov. V současné době dochází k devastaci mořských ekosystémů, a pokud vše půjde stejným tempem, může dojít již v roce 2050 k jejich kolapsu.

Kdyby ryby?

Oceány pokrývají přibližně 70 % povrchu naší planety a mají pro život na Zemi klíčový význam. Uvolňují do atmosféry obrovské množství kyslíku a poskytují zdroje milionům lidí. Řada lidských činností jako např. nadměrný rybolov, destruktivní rybářské metody, znečištění moří a klimatické změny mohou tuto významnou část planety ohrožovat. Ryby a bezobratlí jsou pro člověka základní potravinou a zdrojem příjmu lidí žijících zejména u pobřeží. Ryby patří mezi jedno z nejprodávanějších zboží na světě a spotřeba rybiho masa se pohybuje kolem 20 kg na osobu (v České republice kolem 5 kg). Rybolov má starobylý původ a využívá nástroje a zařízení, které se vyvíjely celá staletí, přičemž se přizpůsobovaly jednotlivým loveným

chodním pobřeží v Kanadě. Zde kolaps nastal během pár desítek let. Od 50. let 20. století začali rybáři v této oblasti lovit s pomocí nové techniky (radary, sonary, navigační systémy aj.). To jim umožnilo lovit v rozlehlejších oblastech po delší dobu a ve větších hloubkách. Největší výlovy byly zaznamenány v 70. - 80. letech a roce 1992 došlo téměř k vymizení celé populace. Tresky byly loveny rychleji, než se stihaly rozmnožovat. Byl tedy vyhlášen zákaz lovu a celý obchod a průmysl v této oblasti založený na lovu ryb se zhroutil. Lidé přišli o práci, a buď se museli odstěhovat, nebo přeorientovat na jiný způsob obživy. Ani nyní (po téměř 30 letech) se populace tresky obecné nevzpamatovala úplně.

Cílem kampaně „Which Fish“ je tedy upozornit na problematiku nadměrného rybolovu a podpořit ochranu obchodně využívaných mořských druhů organismů. Zaměřuje se také přímo na zoologické zahrady a akvária. Mořské ryby a další mořští živočichové jsou totiž využíváni i ke krmení zvířat. Nejen těch chovaných v zoologických zahradách, ale jsou součástí i krmiv pro naše domácí mazlíčky.

Co můžete udělat vy? Zařadte častěji do svého jídelníčku sladkovodní druhy ryb chované v místních rybnících. U mořských ryb a bezobratlých živočichů upřednostňujte druhy lovené udržitelným způsobem. Při nákupu upřednostňujte výrobky obsahující udržitelné druhy mořských živočichů lovené šetrným způsobem (poznáte podle loga na obale).

Treska obecná

druhům. Kromě lovu harpunou se však žádná rybářská technika nevyhne odlovu jiných nechtěných druhů. Ročně je tak zbytečně vyhozeno 72 milionů tun vedlejších úlovků. Největším nebezpečím nadměrného rybolovu je narušení ekologické rovnováhy. A to je přesně to, co se děje. Populace mnoha druhů se zmenšují. Podle některých odhadů bylo ve druhé polovině 20. století vyhubeno 90 % velkých predátorů v mořích. Jedním z důsledků je potom naopak zvětšení populací jiných druhů, kterými se tyto predátory živili. A to zase snižuje jejich vlastní zdroje potravy a nutí je hledat jiné. To způsobí řetězovou reakci s nepředvídatelnými následky.

Aby byl rybolov udržitelný, musí se zohlednit několik hledisek. Ryba musí mít možnost rozmnožit se minimálně jednou za život. Je tedy nutné respektovat minimální velikosti ryb určených pro lov. To by mělo zaručit, že budou loveni pouze dospělí jedinci, kteří se již rozmnožili. Do rybolovu je také nezbytné začlenit taková lovná zařízení, která snižují vliv na mořské organismy a ekosystémy. Příkladem toho, jak dlouho trvá obnova nadměrně vylovaného druhu, je treska obecná na vý-

Zpracování ryb

školní výpravy do zoo

ZOOBOX

novinka

Chcete si zoo projít se třídou sami?

Chcete být v zoo samostatní, nebo už jsou programy ve vybraném termínu obsazené? Připravíme vám po domluvě na pokladnu samoobslužný učitelův balíček - ZOOBOX. Obsahuje pracovní listy, manuál pro učitele, pomůcky a různé přírodniny pro zpestření návštěvy zoo. Je vhodný pro 1. stupeň ZŠ (3.- 5. třída) a 2. stupeň ZŠ. V současné době si můžete předem rezervovat samoobslužný ZOOBOX na téma Život ve vodě, který vás provede 8 stanovišti se zvířaty, jejichž život je spojen s vodním prostředím. Zapůjčení zooboxu je zdarma. ZOOBOX objednávejte telefonicky na 602 390 355 nebo přes objednávkový formulář na www.zoohluboka.cz/zoobox-ucitelsky-balicek

novinky ve zkratce

To teda koukám jak... výřeček:-)

Máme radost, že se letos po 9 letech podařil odchov výřečků malých. Je to naše druhá nejmenší sova, která měří pouhých 20 cm. Výřeček malý má maskovací opeření v barvě kůry a jeho potravou je převážně větší hmyz, občas drobní ptáci a myši. Patří mezi kriticky ohrožené druhy naší přírody. Mláďata i s rodiči můžete vidět v expozici sov.

Nová pouštní fešanda

Kocour kočky pouštní má novou kočičku. Přijela za ním z francouzské Zoo Mulhouse. Zatím si na sebe zvykají, ale už teď se shodnou dobře, jestli to nebude tím, že sameček k nám dorazil také z Francie:-)

Mezi samcem a samicí není ve vzhledu výrazný rozdíl. Je to samotářský žijící kočka s noční aktivitou. Den přečkává v zemních děrách písečných dun. Mezi její nepřátele patří hlavně velcí draví ptáci a hadi. Jejich metabolismus je tak úsporný, že potřebu vody uhradí z kořisti nebo vzdušné vláhy (rosa).

Hrabu, hrabeš, hrabeme

Koncem loňského roku jsme do zoo přivezli nový pár surikat. Samec je ze Zoo Na Hrádečku a samička ze Safari parku Dvůr Králové. Doufali jsme, že se rozmnoží a stanou se základem nové skupiny surikat. A povedlo se! 4 mláďata už rychle svou velikostí dohání rodiče a dělají čest svému druhému jménu - „hrabačka“.

Nečekaný vydří boom

Přestože to nebylo vůbec v plánu, 9. 7. 2020 přesně po dvou měsících, se letos již podruhé rozšířila vydří rodinka. Zároveň je to historicky teprve druhý odchov vyder říčních, které v zoo chováme od roku 1992. Mláďatům se daří dobře, a protože při hře se všichni učí nejlépe, nenechají vydřata svoje maminky chvíli v klidu:-)

Vydra říční je samotářským zvířetem, v párech žije pouze krátce v období námluv a páření. To probíhá převážně na jaře, vydry se však mohou rozmnožovat v kteroukoliv roční dobu. Samice bývá březí 59 - 63 dní. V jednom vrhu se rodí ve skryté noře obvykle 1 - 4 mláďata, nejčastěji dvě. Slepá mláďata prohlédnou přibližně po měsíci, do vody poprvé vstupují po 2 - 3 měsících. Zpočátku jsou na matce naprosto závislá. Zůstávají s ní přibližně rok a postupně se osamostatňují.

Už jsme smečka

Začátkem června se rozrostla i rodina vlků eurasijských. S trochou trpělivosti můžete 2 vlčí slečny s jejich rodiči pozorovat v jejich zalesněném výběhu, kde mají dostatek úkrytů. Doba rozmnožování vlků spadá do jarních měsíců. Po 63 až 65 dnech březosti rodí vlčice v zemním úkrytu 1 - 8 slepých mláďat. Vlčata prohlédnou mezi 11. - 15. dnem života a z doupěte vylezou poprvé asi po 3 týdnech. O mláďata pečují i samci a často i ostatní členové smečky. V přírodě se vlk dožívá 13 - 16 let.